

bygget, nemlig Tokamret. Jeg burde maaske fremsætte den Bemærkning, der ikke vil være overflødig, hvis jeg senere skulde blive angreben for disse Udtalelser, at jeg har mindst af alt tænkt mig eller ønsket et Klasseherredømme fra den ene eller den anden Side, saa lidt fra oven som fra neden. Tværtimod! Det fremgaar af den Passus, jeg tillod mig at citere, af mine Udtalelser i Fjor, at jeg tværtimod ønsker en Udvikling, som i Hovedsagen hviler paa Middelstanden saavel paa Land som i By, men hvor Mindretallene paa begge Fløje ere værnede gennem Tokammersystemet. Jeg erkender heller ikke, hvad der er udtalt her, at Landbostanden i sin Almindelighed ønsker en Valgretsudvidelse — denne Sag er, som sagt, gjort til et politisk Spørgsmaal — men selv om det var Tilfældet, vil jeg hævde, at Byerne, Stationsstederne; kort sagt alle de Steder, der med Naturnødvendighed ere tvungne til en Gang, naar den indføres, at blive kastede i Socialdemokratiets Arme, under ingen Omstændigheder ønske at gaa dertil, og de maa altsaa kæmpe derimod. Man bør heller ikke glemme, at hele den Del af Landet, som ved en saadan pludselig Reform udelukkende voldgives det socialdemokratiske Styre, vil føle Virkningerne deraf ikke alene i økonomisk, men ogsaa paa hundrede Punkter i aandelig Henseende.

Der er dernæst af det ærede Medlem for Løvel sagt noget om, at Suppleringsvalget i Sommer i Roskilde bestemt pegede i Retning af et Forlangende om Valgretsforslagets Gennemførelse. Jeg vil dertil sige, at dette Valg pegede maaske i forskellige Retninger, men absolut ikke i den Retning, thi den Reformkandidat, der var opstillet, holdt sig i den Grad ængstelig tilbage paa dette Punkt under hele Valgkampagnen af Frygt for, at han ellers ikke kunde bjerge Stillingen. Altsaa, beviser det noget, beviser det i hvert Fald ikke det, det ærede Medlem vil lægge deri. Men endelig vil jeg tillade mig at hævde overfor Regeringen, at den maa jo selv have haft den Opfattelse, jeg her har søgt at gøre mig til Talsmand for, at det ikke gik en uden videre at skære Baandet med Fortiden over og gaa til en saa voldsom Forandring i det kommunale Styre. Thi hvorfor har den ellers fremsat de bekendte

Spændetrojeparagraffer i de kommunale Skattelove paa det Tidspunkt, det skete? Der maa have været en Hensigt dermed. Det har vel været Hensigten ved Hjælp af dem under Forudsætning af, at man maaske kom til en almindelig kommunal Valgret, da at have visse Sikkerhedsventiler, for at Mindretallene ikke skulde blive ganske knuste. Nu bleve disse Paragraffer ikke vedtagne. Ikke desto mindre, efter at denne Sag er ude af Verden, og man ikke har skaffet nogen som helst Kauteler paa dette Omraade, fremsætter man i den mest radikale Form Valgretsforslaget til Forhandling. Jeg fristes til at spørge: Hvad har Regeringens Hensigt været med de saakaldte Spændetrojeparagraffer i sin Tid? En bestemt Hensigt maa den dog have haft dermed. Hvad har Hensigten været, hvis det ikke har været den af mig fremsatte? Og hvis det er den af mig nævnte, forekommer det mig meget mærkeligt, at man ikke i det fremsatte Forslag har søgt at indføre Kauteler, som kunde være Forhandlingsgrundlag. Nej, skal der reformeres paa Valgretten, maa der sikkert skabes et andet Grundlag, thi ellers kan denne saakaldte „Mærkesag“ meget let blive Indledning ikke alene til Stagnationer over hele Linien, men til en Kamp med det andet Ting, og det er der dog ikke nogen af os, der ønsker. Naar man alvorligt ønsker, at Udviklingen skal føres i et Spor, der tager lige Hensyn til alle Klasser af Samfundet, hvis Kerne dannes af Borger- og Bondestand, tror jeg, at man maa sige, at dette Forslag ikke er Vejen. Thi det maa løbe ud i eet af to: enten, hvis det ikke gennemføres, fremkalde en Stagnation af Lovgivningsarbejdet paa et Tidspunkt, hvor der er alle mulige Betingelser for at fremme det, eller hvis det gennemføres, da at skærpe den sociale Kamp mellem Socialdemokratiet og de borgerlige Partier, den, vi alle ønske at undgaa. Jeg kan derfor kun se eet Resultat af denne Sag, og det er, at den benyttes — og dertil kan den benyttes med Held, men næppe uden at skade — som en Lindring for den syge Tand. Men hvad dens Kerne angaar, vil jeg gøre opmærksom paa, at Grunden til, at alle konservative Elementer maa modsætte sig den, er, at den i sit Forløb er et Attentat paa